

vilde atter føre til, at de, som havde denne Rettighed og svarede en Afgift deraf, nok vilde være de Bedste til at passe paa, at ingen Ube-rettiget drev denne Handel, og man vilde dernæst kunne holde saameget desto bedre Opsyn, thi naar der var fleet Uordener, vidste man jo, hvem man havde at holde sig til. — Hvad angaaer den anden Grund, der, som jeg antager, har givet Anledning til Bestemmelsen i Næringsloven — nemlig den Grund, at man puster at holde Handelen ved Kjøbstæderne — da er det nu kommet saa vidt, at en Kjøbstadmand har sagt til mig, at Kjøbstæderne vare meget ilde tjente med den nuværende Tilstand, thi der handles paa Landet trods Forbudet, „og der er kun den Forstjæl“ — sagde han — „at de, der handle paa Landet, handle frit, medens vi i Byen maae svare en stor Afgift. Vi see derfor gjerne, at dette forandres“, og jeg for mit Vedkommende troer af de anførte Grunde ogsaa, at det vilde være heldigt at virke hen til en Forandring deraf.

J. N. Hansen: Jeg udbad mig før Ordet for at udtale mig i samme Retning som den ærede sidste Taler, idet det undrede mig meget at høre, at den ærede Forespørger var tilfreds med, at Indskrænkningerne med Hensyn til Brændeviinsubstjænkningen skulde bibeholdes, at det for Fremtiden, ligesom hidtil, skulde være ulovligt at udstjænke Brændeviin. Det forekommer mig nemlig, at der er ligesaa gode og gylbige Grunde til at gjøre Udstjænkningen fri som til at gjøre selve Handelen med Brændeviin fri, naturligviis i den Forstand, at Vedkommende maa løse Næringsbeviis og betale en Afgift, som kan fastsattes i Forhold til Vigtigheden af den Næringsgreen, hvorom her er Tale. Jeg kan ikke see den fjerneste Grund til at lade Brændeviinsubstjænkningen være undergIVEN saa indskrænkende Bestemmelser, som Tilfældet nu er, og den ærede sidste Taler har allerede paapeget det Beshynderlige heri. Allerede da Næringsloven var under Behandling gjorde jeg Mit til, at denne Indskrænkning ikke skulde blive bibeholdt, naar man iøvrigt gav saamegen Frihed, som man dengang gav, og det forekommer mig at være en forunderlig faderlig Omsorg for Landboerne, man ved denne

Veilighed har villet vise. I Kjøbstæderne, hvor man kan faae Brændeviin i hveranden Kjaelder eller Stue, drikker Befolkningen dog ikke Mere end paa Landet, og seer man hen til dette, vil det stadfæste sig overalt, at der i de Landsbyer, hvor der habes store autoriserede offentlige Kroer eller Gæstgiversteder, ikke drikkes mere Brændeviin end i de omliggende Byer, som have en længere Vej for at komme til denne Kro. Det er virkelig ikke Nærheden af Udsalgsstedet, som er det Afgjørende med Hensyn til, om Folk i høiere eller mindre Grad drikket Brændeviin, men hvad skulde det Afgjørende da være? Den høitærede Indenrigsminister udtalte, at han antog, at Bestemmelsen var kommen ind, for at man kunde have en Control med Udstjænkningen; men det har man jo netop ikke haft, saaledes som Forholdene hidtil have været, thi Enhver veed, at der rundt omkring er Smugkroer, som man kalder dem, eller Udstjækningssteder, som ikke kunne controleres, netop fordi de ere skjulte. De, der nærmest skulde have Tilsyn med, at saadanne Udstjækningssteder ikke findes, vide vel i de fleste Tilfælde, at de eksistere, men de interessere sig ikke for at faae de Vedkommende straffede, og, stærkere dette, er det, som den ærede foregaaende Taler hittede, kun som Følge af demoraliserende Angiveri. Naar En eller Anden bliver vred eller anseer sig fornærmet af den vedkommende Mand af Grunde, der kunne ligge langt borte fra Spørgsmaalet om Brændeviinsubstjænkningen, siger han: Jeg skal nok finde Dig, hvorpaa han gaaer til Politimesteren og melder, at han kan bevise, at den og den Mand udstjænker Brændeviin, men naar et saadant Tilfælde ikke indtræffer, skænker Manden Nar ud og Nar ind. De Nærmeste vide, at han skænker Brændeviin, men det drives paa den Maade i Smug, at Politiet ikke kan have Tilsyn dermed, saaledes som det kunde være ønskeligt. Naar de Vedkommende derimod løse Næringsbeviis eller betale Afgift, kjender Politiet dem, der findes, og veed, hvorhen det skal vende sin Opmærksomhed, forsaavidt der kan være Tale om Control med Misbrug af Indskrænkningen. Jeg kunde ikke lade denne Forhandling gaae til Ende, isærbeleshed efter den skjønne Overensstemmelse mellem den ærede